

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Palade Rodica în numele inculpatului Ojovan Nicolae, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Drochia din 23 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Ojovan Nicolae Andrei,

născut la 20 decembrie 1955, originar și domiciliat pînă la reținere în r-nul Drochia, s. Țarigrad.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 15 aprilie 2014 - pînă la 23 martie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 05 mai 2015 - pînă la 03 iunie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 02 septembrie 2015 – pînă la 25 noiembrie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 23 martie 2015, Ojovan Nicolae a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal la 17 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Ojovan Nicolae în beneficiul succesorului părții vătămate Postovan A. prejudiciul material în mărime de 20 262 lei și prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Ojovan Nicolae la 08 decembrie 2013, aproximativ la orele 22⁰⁰, aflîndu-se în locuința sa din s. Țarigrad, r-nul Drochia, după ce a consumat vin împreună cu consăteanul său Postovan Victor, aflîndu-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, pe motivul relațiilor ostile apărute spontan între ei, i-a aplicat lovituri cu toporul pe diferite părți ale corpului lui Postovan V., după care, cu

un cablu pe care îl avea la îndemână l-a sugrumat de gât, cauzându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, care au cauzat decesul victimei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Tudorica A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că Ojovan N. nu a comis infracțiunea imputată.

A invocat că inculpatul fiind interogat în calitate de bănuit, învinuit și ulterior în instanța de judecată vina nu și-a recunoscut-o, dând depoziții obiective, pe care instanța nu le-a luat în considerație. A recunoscut că între el și victimă au avut loc relații ostile și că la lovit pe Postovan V., însă cu cablul nu l-a sugrumat.

Potrivit concluziei raportului de expertiză medico-legală a cadavrului și declarațiilor expertului Bolea V. la victimă au fost depistate leziuni corporale ușoare, prin urmare nu au fost prezentate careva probe care ar dovedi că inculpatul ar fi strangulat victima. Din declarațiile inculpatului rezultă că ultimul când s-a trezit și a depistat cadavrul lui Postovan V., ușa nu era încuiată, astfel, a fost posibil ca strangularea victimei să fie săvârșită și de o altă persoană. Însă, versiunea dată nu a fost verificată de către organul de urmărire penală. Mai mult ca atât, inculpatul neagă că ar fi avut un asemenea cablu în gospodăria sa.

3.1. Apel a declarat inculpatul Ojovan N., care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri echitabile. Nu este de acord cu sentința pronunțată, deoarece nu a comis omorul părții vătămate. Expertiza medico-legală nu confirmă că amprentele digitale de pe cablu îi aparțin lui. Consideră că instanța de judecată nu a luat în considerație împrejurarea în care el primul a depistat cadavrul, comunicând despre aceasta. Nu se consideră vinovat și solicită ca cauza penală să fie examinată just.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2015, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate.

5. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată prin prisma art. 100 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității lor, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, stabilind cu certitudine toate

aspectele de fapt și de drept, astfel, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Ojovan N. în baza art. 145 alin.(2) lit. a), j) Cod penal.

Referitor la argumentul apelanților, precum că Ojovan N. nu a comis infracțiunea incriminată, instanța a constatat că acesta este pur declarativ, contrare circumstanțelor cauzei, fiind o metodă a inculpatului de apărare și eschivare de răspundere penală.

Mai mult ca atât, în cererile de apel declarate sunt invocate că inculpatul nu l-a strangulat cu cablu pe Postovan N., că aceste acțiuni posibil au fost comise de o altă persoană, precum și nu au fost prezentate careva probe în acest sens.

Instanța de apel a reținut că, inițial Ojovan N., în rezultatul certii i-a aplicat victimei Postovan V. mai multe lovituri cu toporul, ulterior, după un interval de 3-4 ore de la aplicarea acestora, la strangulat cu un fir electric, asfixierea mecanică fiind prelungită în timp circa 30 min., sau, excoriațiile de pe tegumentele gâtului au fost provocate cu 30 min. înainte de deces.

În confirmarea faptului că victima Postovan V. a fost strangulat cu cablul electric de către inculpat servește totalitatea probelor acumulate și cercetate de către instanță, care coroborează între ele.

Totodată, instanța de apel a constatat că de către instanța de fond la individualizarea pedepsei eronat s-a aplicat art. 77 Cod penal și anume ca circumstanță agravantă a fost indicată comiterea infracțiunii prin acte cu deosebită cruzime, necătfînd la faptul că aceiași circumstanță agravantă fiind prezentă în componența de infracțiune imputată inculpatului, indicată la lit. j) alin. (2) al art. 145 Cod penal.

Astfel, instanța a exclus circumstanța agravantă „cu deosebită cruzime”, reținută de instanța de fond, însă nu a considerat necesar de a-i reduce pedeapsa inculpatului, sau pedeapsa stabilită fiind în coraport cu gravitatea faptei, personalitatea inculpatului, și pericolul social al faptei comise.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocata Palade Rodica în numele inculpatului, care invocînd prevederile art. 427 Cod de procedură penală, indică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și motivarea soluției contrazice dispozitivul, a solicitat, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

Consideră că instanța de apel nu a motivat suficient cum a ajuns la

concluzia că anume inculpatul a fost persoana care l-a sugrumat cu cablul electric pe Postovan V., deși prin raportul de expertiză nu a fost constatat că anume amprentele inculpatului au fost depistate pe firele de cablu.

La fel, nu s-a luat în considerație vârsta înaintată a inculpatului, starea sănătății și faptul că decesul victimei a survenit potrivit raportului de expertiză, în urma strangulării cu firul electric după 3-4 ore de la provocarea leziunilor corporale, necătînd că atît inculpatul, cît și victima erau în stare de ebrietate, iar potrivit declarațiilor inculpatului după conflict ambii au mers la culcare.

Mai mult ca atît, instanța greșit a reținut fapta conform art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, deoarece necătînd că aceasta a exclus circumstanța agravantă conform art. 77 Cod penal, eronat aplicată de instanța de fond, a decis respingerea apelurilor declarate.

7. Succesorul părții vătămate Postovan A. a depus referință în privința recursului ordinar declarat de avocată în numele inculpatului, prin care a solicitat respingerea acestuia, menționînd că inculpatul vina a recunoscut, iar probe ce confirmă vinovăția lui Ojovan N. în comiterea infracțiunii sunt. Inculpatul nu s-a dovedit a fi o persoană bolnavă.

7.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, solicitînd inadmisibilitatea recursului declarat, pe motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, temei ce nu se regăsește în prevederile normei art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu

trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Reieșind din textul recursului, avocata Palade R. formal a invocat prevederile art. 427 CPP, fără a face trimitere la vreun temei de drept concret din cele stipulate în norma art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă Colegiul reține că, din textul recursului, argumentele invocate se cuprind în temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală - *cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii*".

Însă, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective.

Din conținutul recursului rezultă că autorul invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a vinovăției lui Ojovan N. în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Ojovan Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Necătînd la faptul că, inculpatul vina nu a recunoscut, instanțele de fond și apel au constatat că vinovăția acestuia pe deplin a fost dovedită prin: - *raportul ofițerului de urmărire penală a SUP al IP Drochia, V. Rusu (f.d.3, vol.I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.12.2013 cu foto-tabelul, efectuat în gospodăria cet. Ojovan N., din s. Țarigrad, r-nul Drochia, unde a fost depistat cadavrul lui Postovan N. cu semne de moarte violentă (f.d.5-11, vol.I); - procesul-verbal de testare alcoolscoptică în privința lui Ojovan N. din 09.12.2013, prin care s-a constatat în vaporii de aer expirat al acestuia s-a depistat 0,09 mg/l de alcool (f.d.24-25, vol.I); - raportul de constatare medico-legală a cadavrului nr. 136 din 10.12.2013 și raportul de expertiză medico-legală nr. 24"D" din*

11.03.2014, potrivit căreia decesul lui Postovan V. a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin strangularea organelor gâtului în treimea medie cu lanț (fir electric) prin care se confirmă șanțul în treimea medie a gâtului vital și semnele asfactice generale. S-au mai depistat edemul părții pielose a capului, echimozele și excoriațiile feței, gâtului, ambilor genunchi, echimoză masivă a mâinii drepte, care au fost provocate de acțiunea unui corp dur, contondent, posibil cu toporul. Leziunile descrise care au fost provocate cu toporul, au fost cauzate într-un timp de scurtă durată, pînă la deces. În sîngele cadavrului s-a depistat alcool etilic în cantitate de 4,00%, care în viață se califică ca stare de ebrietate gravă (f.d.27-29, 124 vol.I); - *raportul de expertiză medico-legală nr. 139 din 27.02.2014*, prin care s-a constatat că sîngele cadavrului Postovan V. aparține grupei O(H)-alfa, beta /O(I)/, iar sîngele învinuitului Ojovan N. aparține grupei O(H)-alfa, beta /O(I)/. În petele de culoare cafenie și brună de pe topor, cablu electric, coș de pernă, pantaloni-blugi, scurtă, cămasă bărbătească și două pulovere, s-a depistat sînge de origine umană. La determinarea apartenenței de grup s-au depistat antigenul "H" și aglutinele alfa, beta, ce nu exclude, proveniența sîngelui depistat de la victima Postovan V. Totodată, nu se exclude și prezența unui amestec de sînge în aceste pete de la învinuitul Ojovan N. cu condiția că la momentul infracțiunii el a avut careva leziuni corporale cu hemoragie externă (f.d.113-116, vol.I); - *declarațiile succesorului legal al părții vătămate Postovan Al-dra* date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, care a declarat că, la 08.12.2013, ora 06⁴⁵, la ea acasă a venit inculpatul care i-a comunicat că fiul ei Postovan V. este mort, deoarece el l-a lovit cu toporul (f.d.42, vol.II); - *declarațiile martorilor Jitari L., Ostavciuc I., Brusnic G.* (f.d.43-44, 47, vol.II); - *declarațiile expertului medico-legal Balea V.*, care a explicat că leziunile corporale de pe cap au fost provocate de un obiect dur, posibil cu toporul, însă aceste leziuni nu au provocat moartea. Ele au fost cauzate cu 3-4 ore înainte de deces. Excoriațiile de pe tegumentele gâtului au fost provocate cu 30 minute înainte de deces. Consecutivitatea leziunilor fiind în felul următor: au fost provocate leziuni corporale în regiunea părții păroase a capului, echimozele și excoriațiile feței, echimoza masivă a mâinii drepte, apoi victima a fost strangulată cu fir electric asemănător cu funie (f.d.45-47, vol.II).

Totodată, Colegiul penal evidențiază că, toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului

Ojovan N. în comiterea infracțiunii ce i se impută, iar temei pentru casarea hotărârii judecătorești lipsesc.

În privința argumentului invocat de autorul recursului referitor la faptul că instanța de apel nu a motivat suficient cum a ajuns la concluzia că anume inculpatul l-a sugrumat cu cablul electric pe Postovan V., deși prin raportul de expertiză nu s-a constatat amprentele inculpatului, Colegiul penal menționează că instanța de apel a oferit un răspuns întemeiat, corect reținând că, prin raportul de expertiză medico-legală nr. 139, s-a constatat că în petele de culoare cafenie și brună de pe cablul electric s-a depistat sânge de origine umană, care aparține grupului cu antigenul „H” și aglutinele alfa, beta, ce nu exclude faptul că aceste pete provin din sângele victimei Postovan V., sau a lui Ojovan N., cu condiția că la momentul infracțiunii ultimul avea careva leziuni corporale cu hemoragie externă. Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.23 „D”, careva leziuni corporale la Ojovan N. în timpul examinării medicale nu s-au depistat, fapt ce exclude posibilitatea prezenței petelor de sânge ale acestuia pe cablul electric, ceea ce denotă că petele de sânge aparțin exclusiv victimei Postovan V. Însă, din raportul de expertiză medico-legală nr. 141 din 27.02.2014 a investigațiilor biologice a corpurilor delictive, s-a constatat în substanța subunghiulară de la ambele mâini ale lui Ojovan N. prezența sîngelui de origine umană, care aparține grupului cu antigenul „H”, care a putut proveni de la o persoană cu grupa sanguină O(H)-alfa, beta, cum este în cazul victimei Postovan V. Potrivit aceluiași raport, acest sânge putea proveni și de la Ojovan N., doar în cazul în care la momentul infracțiunii acesta avea careva leziuni cu hemoragie externă. Reieșind din concluziile raportului nr. 23 „D” potrivit căruia Ojovan N. nu avea astfel de leziuni corporale, rezultă că, atît în substanța subunghiulară de la mâinile acestuia, cît și pe firul electric cu care a fost strangulată victima, se conținea sângele acestuia.

Ținînd cont de faptul că, rapoartele de expertiză nominalizate coroborează între ele, precum și cu celelalte probe, acestea demonstrează pe deplin faptul că, victima a fost strangulată de inculpat, sau, atît pe cablul electric, cît și în substanța subunghiulară de la mâinile inculpatului se conținea sângele victimei.

Prin urmare, argumentele avocatei Palade R. în numele inculpatului, precum că Ojovan Nicolae nu a comis infracțiunea incriminată, sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției

de către inculpat în comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii comise și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Cît privește afirmația, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele punându-le la baza sentinței de condamnare, nu poate fi reținută ca temei de admitere a recursului declarat, deoarece, ca probe acestea au fost adunate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe în modul corespunzător conform procedurii penale.

Temei de a pune la îndoială legalitatea acestor concluzii nu este.

Totodată, recursul înaintat repetă întocmai textul apelului declarat de avocat în numele inculpatului, argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel, pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu, și, conform art. 414 alin.(3), 417 alin. (1) pct.8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Colegiul menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel. Colegiul constată că erori de drept în speța nominalizată nu s-au stabilit.

Referitor la motivul invocat în recurs că instanța de fond greșit a reținut în acțiunile inculpatului ca circumstanță agravantă - *săvârșirea infracțiunii prin acte cu deosebită cruzime*, însă instanța de apel necățînd la faptul că a exclus această circumstanță, totodată a respins apelurile declarate de inculpat și avocat, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de apel corect a făcut referire la prevederile Hotărîrii Plenului CSJ nr. 8 din 11.11.2013 "*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*" unde în pct. 7 este indicat că: *În cazurile în care circumstanța ce atenuază sau agravează răspunderea penală (art.76-77 CP) este indicată în dispozițiile articolului Părții speciale a Codului*

penal, ca semn al componentei infracțiunii, în conținutul variante-tip sau în conținutul variantelor agravate, ea nu poate fi luată în considerare la stabilirea pedepsei pentru această infracțiune.

Prin urmare, instanța de apel corect a exclus circumstanța agravantă – comiterea infracțiunii prin acte cu deosebită cruzime, care este prevăzută la lit. j) alin. (2) art. 145 Cod penal, totodată considerînd că aceasta nu este suficient pentru a interveni în pedeapsa stabilită lui Ojovan N., care este în coraport cu gravitatea faptei, persoana inculpatului, precum și cu pericolul social al faptei comise.

Astfel, Colegiul conchide că acțiunilor săvîrșite de către Ojovan Nicolae li s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar pedeapsa i-a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 7, 75 Cod penal, ținîndu-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, persoana vinovată, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, astfel temeiuri de a interveni în hotărîrea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Palade Rodica în numele inculpatului Ojovan Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2015, în cauza penală în privința lui *Ojovan Nicolae Andrei*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 24 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti